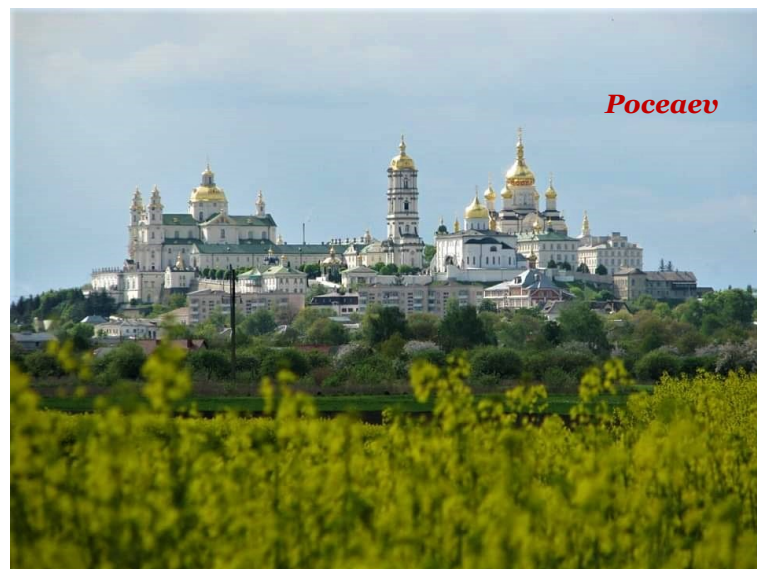

ANUNȚURI

• Al patrulea copil al familiei Cristinei și a lui Alin, pruncul **Ilie**, a primit ieri botezul. Să îi dea Dumnezeu putere pentru rugăciunile de foc ale proorocului!

• Sora **Aurora-Agapia** (foto, aici alături de mătușa sa, Domnica) a trecut la Domnul după o lungă și grea luptă cu cancerul, în ajunul praznicului Sf. Prooroc Ilie. Mulți dintre noi o știm din pelerinajele organizate de ea la mănăstirile din Ucraina. Dumnezeu să o ierte!

Pocheaev

participarea la slujbe, la activitățile gospodărești, conferințe, dialoguri duhovnicești și lecții de muzică psaltică. (sursa: basilica.ro)

• **Episcopul Ieronim al Daciei Felix** a început vizitele în Eparhia încredințată. Imediat după ce a fost primit oficial la Vârșet, noul episcop a convocat prima ședință de permanență a Consiliului Eparhial. După ședință, ierarhul a început vizitele canonice în această episcopie mult încercată, săvârșind apoi Sfânta Liturghie la Catedrala românească „Înălțarea Domnului” din Vârșet, unde se află sediul Eparhiei Daciei Felix. (sursa: basilica.ro)

• Episcopia rusă a Marii Britanii a început acum 2 ani un **proiect de strângere a inmografiilor sfinților britanici** de dinainte de marea schismă, pentru a fi introduse în cărțile de cult ortodoxe. Până acum au fost culese 95 de slujbe complete, iar în paralel s-a urmărit redescoperirea fragmentelor de moaște ale sfinților din arhipelagul britanic. (sursa: orthodoxchristian.com)

LIBRĂRIA LOGOS
ne recomandă

Mitrop. Ierotheos Vlachos

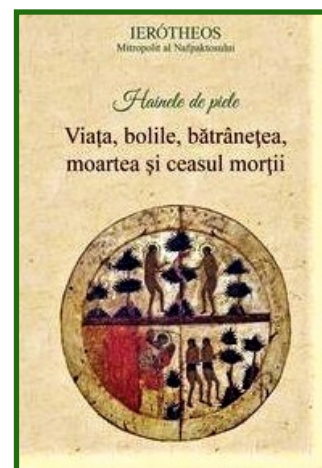
Hainele de piele. Viața, bolile, bătrânețea, moartea și ceasul morții

Părinții Bisericii învață în scrierile lor că „hainele de piele” cu care Dumnezeu i□a îmbrăcat pe primii oameni după cădere sunt stricăciunea, pătimirea și moartea, strâns legate de modul nașterii noastre, de boli, de bătrânețe și moarte. În această carte, sunt prezentate câteva opinii despre felul cum omul din Biserică se confruntă cu aceste probleme ale „hainelor de piele” și despre cum dobândește simțirea vieții celei fără de moarte prin dulceața cunoașterii lui Dumnezeu.

ȘTIRI

• Arhiepiscopia Alba Iuliei organizează, în perioada 18-27 iulie, cea de a patra ediție a **Taberei Internaționale de la Mănăstirea Oașa**, dedicată tinerilor români din diaspora și din țară. Timp de 10 zile, cei peste 170 de tineri participanți vor lua parte la programul așezământului monahal, care include

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

„Ce minunat este să ne purtăm poverile unii altora întru legătura dragostei și a păcii !”

Episcopul vikingilor

Sf. Ilie ne-a făcut mai multe daruri. Poate unele din ele încă nu sunt vizibile, poate așteptăm o ploaie binecuvântată pentru pământul uscat și suntem dezamăgiți că Sf. Ilie nu a trimis-o. Însă sfinții nu sunt zgâr-ciți, căci Dumnezeu este dărnicia însăși. Darurile lor sunt felurite și potrivite cu fiecare om, timp și situație. Obștea noastră a fost binecu-

vântată în seara prăznirii proorocului cu prezența unuia dintre cei mai îndrăgiți ierarhi ai noștri: **PS. Macarie al Europei de Nord**. Poate este îndrăgit și pentru că, tânăr fiind, se face mai ușor înțeles de majoritatea dintre noi. Dincolo de cuvinte însă stă dragostea cu care a îmbrăcat în acea seară obștea întreagă, pe părinți și pe fieca-

re dintre noi în parte. Ierarhul vikingilor a avut un cuvânt pentru fiecare și a stat cu fiecare câte puțin, în timp ce ne miruia. Ne-a împărtășit din greul, dar și din frumusețea misiunii scandinave, ne-a făcut prieteni cu sfinți de care nu am mai auzit, dar care au intrat imediat în inimile noastre, ne-a vorbit de la suflet la suflet.

Sf. Mucenic Olaf, regele Norvegiei
† 29 iulie 1030

Încă de tânăr a devenit războinic viking, remarcându-se repede ca lider și strateg. I-a urmat la domnie tatălui său. Apoi s-a îndreptat spre Anglia, unde împreună cu năvălitorii vikingi norvegieni au cucerit în 1011 Canterbury și au luat prizonier pe arhiepiscop. Olav a intrat, în cele din urmă, în slujba Ducelui Richard al II-lea al Normandiei unde a avut primele contacte cu creștinismul. După o iarnă petrecută la Rouen, Olav a fost copleșit de frumusețea și profunzimea spiritualității creștine și a primit Botezul. Apoi s-a întors în țara sa unde a adus patru episcopi din Anglia pentru a-i creștina pe vikingi. Regele Olav a călătorit de-a lungul Norvegiei, împreună cu episcopii săi, a ținut adunări cu poporul, iar viața creștină a început să înflorească și să se dezvolte. Însă dușmanii danezi îi doreau tronul și au năvălit cu armată numeroasă. Olav a fost ucis în luptă, purtând pe buze numele Mântuitorului. La mormântul său s-au săvârșit numeroase minuni.

Iată unul din cuvintele sale, rostit de curând în fața altor credincioși, dar care ni se poate face și nouă pricină de întărire și de început bun:

„Noi, oamenii, avem întotdeauna nevoie de oameni. Suntem făcuți unul pentru altul, iar raiul nu-l putem dobândi decât împreună. Nu suntem făcuți pentru această lume, ci pentru rai. Iar raiul îl dobândim laolaltă, frate cu frate și soră cu soră, semen cu semen, în comuniune de iubire. Fiindcă, iată, lucrarea tămăduitoare a Mântuitorului Iisus Hristos nu se săvârșește în izolare și în frică și în individualism, ci în comuniune de iubire lucrătoare.

Ce minunat este să ne purtăm pove-

rile unii altora întru legătura dragos-
tei și a păcii, ce minunat este să
avem oameni, ce minunat este să
avem prieteni, așa cum a avut paraliticul vindecat de Mântuitorul Iisus Hristos! Este cumplită boala singurătății și a abandonului pe care a experimentat-o un alt slăbănog, despre care aflăm în Evanghelia după Ioan, cel de la Vitezda, care era abandonat, era uitat de semenii săi și zăcea acolo chircit, nu de un an sau doi, ci de 38 de ani în suferința sa, până ce a venit Dumnezeu-Omul și l-a tămăduit și pe acesta.

Așadar, să fim cu toții prieteni ai celui care suferă, să-l ridicăm la propriu, dar și sufletește, să-i alinăm durerea și suferința prin concret, prin fapta noastră cea bună, dar și prin rugăciune. Dacă nu este cu pu-

tință să-l ajutăm fizic, este cu putință să-l pomenim în rugăciune și îl putem ridica pe fratele nostru aflat în suferință sau pe sora noastră care boalește, pe targa rugăciunii noastre. Sunt martor la atâtea minuni pe care Domnul le-a săvârșit întru rugăciunea noastră neîncetată pentru cei aflați în nevoi, în necazuri, în strâmtorări, în singurătate și în boală.

Să pomenim pe cei mulți care suferă la casele lor sau în spitale și, mai cu seamă, pe cei care sunt singuri și uitați și abandonați. Noi, cei din familia Bisericii, nu trebuie să îi uităm și să îi excludem din preocuparea, din grija noastră, ci să ne facem tuturor toate, ca pe toți să-i dobândim în Hristos.”

rug de foc

cercul nostru a devenit vitreg

cântări

înconjurat de spații virane
pe care încă se pot planta speranțe

pipăim lumina ca orbul nevindecat
și imităm îmbrățișările adevărate

căutăm un rug de foc

ne doare dar tot mergem

pentru a fi adoptați

te întreb dacă n-am ratat zidurile Iubirii

cu toate gropile

săpate de noi cu hărnicie

îmi spui că tu nu poți înșela punctele limită

dar și cu rugătoarele noastre

rugul de foc se confirmă

ni se aprind mâinile

strâns legate

P.N.

Organizarea timpului

- o perspectivă ortodoxă -

(2)

Rugăciunea de dimineată a Sf. Filaret spune: „În toate împrejurările neprevăzute nu ne lăsa, ci adu-ne aminte că toate sunt trimise de Tine”. Să vedem ce înseamnă acest „trimise de Tine”. Dumnezeu nu i-a trimis pe teroriștii care au distrus turnurile gemene din New York, dar El a îngăduit ca aceia să zboare cu avionul atunci. Așadar, evenimentele care nu țin de noi se întâmplă cu îngăduința lui Dumnezeu, dincolo de puterea noastră de înțelegere. Totuși, prin credință, spunem că Dumnezeu trimite toate cele care ni se întâmplă. Chiar și cele pe care le putem anticipa omeneste, pot fi descrise ca neprevăzute, pentru că au o parte care ne rămâne necunoscută.

Însă dacă avem în vedere că timpul nu ne aparține, orice eveniment de acest fel va dobândi un nou înțeles. **Suntem înzestrați cu libertate, iar aceasta înseamnă să primim tot ce ni se întâmplă, bun sau rău, ca o binecuvântare ascunsă a lui Dumnezeu.**

Să folosim timpul la maxim

În abordarea ortodoxă a timpului apare un paradox. Nu ne „organizăm” timpul, dar totuși trebuie să fim cu grijă la felul în care îl folosim. **Trebuie să ne facem planuri, dar să nu ajungem robii lor.** Așadar, să-L lăsăm pe Dumnezeu să lucreze prin noi tot timpul. Uneori, folosim prezentul pentru a plănuî o acțiune din viitorul îndepărtat sau de peste o zi. Dar să nu uităm că Cel care planifică trebuie să fie Dumnezeu. Iar apoi să nu ne facem din planuri o obsesie și nici să nu le lăsăm să ne conducă viața. Trebuie să trăim hotărâți clipa de față și să fim flexibili la orice schim-

bare de plan făcută de Dumnezeu, indiferent de moment. O sfântă spune că ar dori să fie o minge pe suprafața unei mese, în mâinile Domnului, astfel îngăduindu-I să o ducă unde binevoiește și îi este bine plăcut.

Adevărul este că **avem suficient de mult timp și încă și în plus, pentru a face tot ceea ce Dum-**

nezeu a rânduit să facem pe acest pământ. El ne-a dat talanții slujirii fiecăruia, dar ne-a dat și suficiente resurse și timp pentru a le împlini. Însă noi dorim altceva. Intrăm într-o viață stresantă și plină de nemulțumire. Ne facem propriul nostru stres, în bună măsură.

Gata pentru absolut orice

Pentru a fi pregătiți astfel, trebuie să știm ce avem de făcut și ce să alegem să nu facem. Apoi putem face sau nu ceea ce se cere la un anumit moment, bazându-ne pe aflarea voii lui Dumnezeu. Însă de prea multe ori răspundem mai degrabă vocii care se aude cel mai puternic, aceasta nefiind întotdeauna cea a lui Dumnezeu..

Un autor spunea cândva că avem nevoie de un sistem de notare a celor ce trebuie făcute. Acestea se nu-

mesc proiecte, adică orice lucru care are nevoie de o acțiune mai complexă decât cea dintre-o mișcare. Avem nevoie și de o listă cu pașii de urmat în viitor, ceea ce ne-ar organiza mai bine viața. Apoi să le grupăm în funcție de necesități și să facem doar cele de care este nevoie.

Creierul este un instrument fin, făcut pentru gândirea creativă, dar care nu poate și nu trebuie să țină minte tot ceea ce avem de făcut. Adică Dumnezeu a lăsat mintea pentru lucruri mai importante decât să ne batem capul ce să facem sau ce să nu facem toată ziua pentru că nu am știut să ne organizăm din timp. Dacă notăm lista de făcut pe categorii și ne folosim de un sistem de notare și reținere, atunci acesta va lucra în locul nostru, dându-ne libertatea să ne folo-
sim mintea pentru lucrurile cu adevărat importante. Așadar un creion și o foaie de hârtie, cel mai simplu organizator, dau libertate minții noastre să lucreze altceva decât simple organizări de acțiuni, adică să lucreze ceea ce Dumnezeu a lăsat să lucreze.

Ideea este să ne eliberăm mintea de grija obligațiilor zilnice, prin organizarea lor și prin respectarea programului. Dacă însă nu știm exact ce avem de făcut și ne pierdem timpul încercând să ne amintim ce ar fi mai important într-un moment sau altul, obosim creierul cu lucruri inutile. El devine un calculator aglomerat cu informații care îi încetinesc adevărata menire de a lucra – a-L cunoaște pe Dumnezeu și lucrurile Sale.

Albert Rossi

*Psiholog și profesor de Teologie
Pastorală la Seminarul
Sf. Vladimir, New York*

Biserica mărturisitoare

Uzda, un orașel din Belarus. 1930, foamete mare. Curând e vremea cinei, dar Zenovia, preoteasa părintelui Mihail încă lucrează să termine o cuvertură brodată.

- Broderia este aproape gata și apoi vom mânca. Azi am reușit să fac niște plăcințele de urzici. Slavă lui Dumnezeu și mulțumită credincioșilor noștri care nu ne lasă la greu, se gândea preoteasa. Îmi pare doar rău că nu voi lua mai mult de 5 ruble pentru cuvertură și am lucrat la ea o săptămână întreagă...

În camera învecinată, capul familiei se roagă în tăcere. Preotul Mihail a fost chemat în repetate rânduri la secția de miliție și la NKVD (securitatea sovietică – n.n.). La început l-au amenințat că vor închide biserica. În schimbul renunțării la preoție i-au oferit un loc de muncă. Dar după ce preotul a rămas hotărât în biserică, aceia au început să-l amenințe... De fiecare dată când se întorcea acasă de la secție, părintele Mihail auzea pe stradă înjurăturile vagabonzilor la adresa lui.

Protoiereul Mihail Novitsky
- credincios lui Hristos
până la moarte -

În februarie 1932, partidul comunist anunțase implementarea planului cincinal prin care „numele lui Dumnezeu trebuie uitat pe tot cuprinsul URSS” până în mai 1937. Bisericii li se cereau cote exorbitante, cu neputință de adunat de la niște credincioși și ei luptându-se cu sărăcia. Cele închise erau transformate în cluburi, depozite, hambare...

Părintele Mihail a făcut tot ce a putut pentru a-și apăra biserica. Credincioșii l-au ajutat cum au putut. Unii dintre ei și-au vândut ultimele bunuri prețioase și le-au dat părintelui să plătească impozitul. Cu toate acestea, în 1933, Biserica Sf. Apostoli Petru și Pavel din Uzda a fost închisă și transformată în depozit de grâne. Părintele Mihail s-a îmbolnăvit din cauza greutăților și necazurilor prin care trecuse. Și totuși, continua să slujească singur în biserică – depozit...

Venise Săptămâna Mare. În Miercurea Mare, părintele Mihail abia a putut să slujească la Liturgia Darurilor Înainte Sfințite. S-a simțit foarte rău.

Apoi a venit Joia Mare. Părintele a trebuit să meargă pe jos după Epitaf până la un orașel aflat la 20 km. La întoarcere a încercat să țină Denia celor 12 Evanghelii, dar a trebuit să se așeze.

Vinerea Mare. Dimineată au venit credincioșii să se spovedească. Părintele Mihail nu a mai putut să meargă acasă din cauza oboselii și a rămas în biserică. Noaptea, doi oameni au pătruns în lăcaș – credeau că vor afla bijuterii. Negăsind nimic, l-au bătut crunt pe preotul bolnav. Părintele Mihail nu a spus nimic soției și copiilor.

Sâmbăta Mare. A sfințit Paștile și apoi s-a întins în pat, căci nu mai avea putere.

Părintele Mihail a slujit cu foarte mare greutate Liturgia Învierii, stând într-un scaun. Slujba a trebuit scurtată. Oamenii nu aveau voie să intre în biserică-depozit, dar au fost deschise larg ferestrele, ca ei să poată auzi.

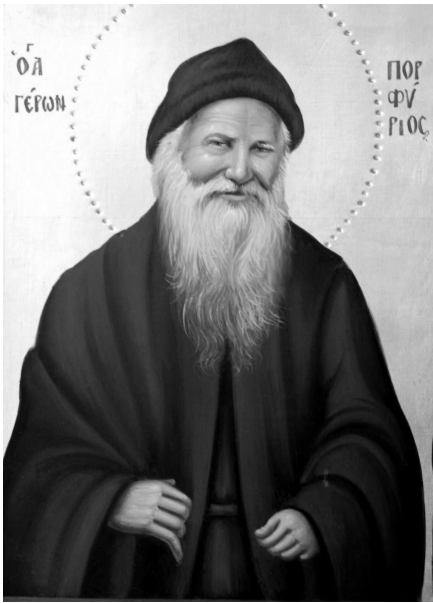
A doua zi de Paști, părintele a slujit iar cu mare greutate, dar în a treia zi nu mai putea să vorbească. Preoteasa a citit Acatistul Maicii Domnului la căpătâiul său. A venit un preot din localitatea învecinată pentru a-l împărtăși. Preotul Mihail a adormit în ziua de 30 aprilie 1935, iar în camera sa a răsunat troparul Învierii.

În anul 2000 el a fost canonizat, iar de atunci este prăznuit a treia zi de Paști.

FILOCALIA NE ÎNVAȚĂ

Va zice cineva dintre cei robiți lăcomiei de mâncare: eu mănânc foarte mult și, fiindcă cheltuiesc mult, sunt silit să mă încurc în nenumărate treburi ale vieții. Dar și acesta să privească la balenele cele mari, care pasc în Oceanul Atlantic, cum sunt hrănite de Dumnezeu din belșug și niciodată nu știu ce-i foamea. Căci fiecare din ele înghite atâta hrană cât nu poate cheltui zilnic nici o cetate cu mulți locuitori. Prin urmare, Dumnezeu este Cel ce hrănește și pe cel ce mănâncă puțin, și pe cel ce mănâncă mult. (Filocalia vol. 4)

Minuni din prezent

„Acum 23 de ani, soția mea s-a îmbolnăvit de lupus eritematos sistemic, o boală autoimună extrem de gravă. Am fost la doi doctori cunoscuți din Atena, profesori universitari, și amândoi ne-au spus că nu mai sunt șanse să scape. Nu se cunoștea un tratament, iar boala s-a răspândit rapid în tot organismul.

Soția mea și-a pierdut la scurt timp vederea, iar sângele ei se schimba în apă. Apoi nu a mai putut să se miște deloc, iar doctorii ne-au spus că a venit ceasul morții.

În tot acest timp, eu am mers zi de zi la Sf. Porfirie și l-am rugat să o pomenească pe soția mea. Într-o zi i-am adus o cămașă de noapte să o binecuvânteze și l-am rugat să-mi spună ce să fac ca ea să se vindece.

Părintele Porfirie nu mi-a zis ca medicii, că soția va muri, ci văzându-mă cu metanierul în mână, mi-a spus să mă rog mereu cu Rugăciunea inimii.

Către final, boala i-a distrus esofagul, iar soția nu a mai putut să mănânce nimic și nici să înghită vreo picătură de apă. Stăteam la capul patului și îi picuram pe buzele încinse de febra bolii câte un strop de apă.

Neștiind ce să mai fac, i-am spus că o voi lua să o duc la Părintele Porfirie, ca să o binecuvânteze.

Așa că i-am luat trupul muribund și l-am dus pe brațe până la mașină. Apoi am pornit spre chilia Părintelui Porfirie. Când am ajuns acolo, Pă-

Una dintre cele mai mari
minuni ale
Sfântului Porfirie

rintele m-a întrebat ce vreau.

- Soția mea e pe moarte, Părinte!

Atunci el a pus crucea de lemn pe care o ținea în mână, pe capul bolnavei și i-a zis:

- Te vei face bine.

Am luat-o și am dus-o iar la spital, dar simțeam că se va face bine, pentru că așa zisese Părintele Porfirie. Noaptea a făcut febră mare și moartea i se vedea pe trăsături. Nu putea să înghită niciun strop de apă, căci esofagul îi era distrus. Așa am petrecut toată noaptea, adormind un pic lângă ea.

Dimineată m-a trezit un glas:

- Mi-e foame!

Era glasul soției mele.

- Ce să-ți aduc de mâncare?, am întrebat-o paralizat de uimire.

- O tocană.

- Așa ceva nu se poate. O să te sufoci, căci nu poți înghiți. Azi-noapte nu ai putut înghiți nici măcar o picătură de apă.

Dar ea a insistat că îi e foame. Nu știam ce să fac. Însă ginerele meu mi-a zis să-i împlinesc această ultimă dorință și l-am ascultat.

Tocana a fost gătită și i-am adus-o. Spre uimirea mea, soția s-a ridicat singură pe marginea patului și a mâncat două porții. Apoi a început să se înzdrăvenească, să umble singură. Ne repeta că se simte bine.

Peste o săptămână au dus-o la alte analize de sânge. Medicul mi-a spus uluit că soția mea nu mai avea nimic. Și într-adevăr, de atunci nu a mai avut nicio problemă.

Aceasta este una dintre cele mai mari minuni ale Părintelui Porfirie. A căruia binecuvântare să o avem pururea!”

Vestimentația creștină ÎN LUMEA DE AZI (4)

Preot Ștefan

Este foarte greu și tot mai greu să ducem o viață creștină pentru că asistăm la o ruptură față de orice tradiție și de obiceiurile dinainte. **Părintele Arsenie spunea că vom vedea oamenii schimbându-se radical din 10 în 10 ani** (ca stil de viață și ca mod de gândire). Ce diferență! Înainte treceau sute de ani ca oamenii să-și schimbe obiceiurile, gândirea, modul de viață. Cred însă că 10 ani a devenit mult ca termen de schimbare. Și acum înțelegem de ce Părintele Arsenie spunea că nu vrea să trăiască nicio clipă în vremurile de după căderea comunismului.

Din păcate, noi trăim aceste vremuri grele. Dar ce e mai periculos este faptul că **asa curg lucrurile încât să nu ne dăm seama că trăim astfel de vremuri**. Au în ele un fel de morfină. După căderea omului, durerea a devenit un lucru foarte bun. De exemplu, sunt anumite boli pe care dacă le ai, nu simți niciun fel de durere, cum ar fi cancerul la plămâni. Și aceasta este un lucru rău, căci nu știi că ai o problemă. Durerea semnalează prezența unei boli, ajută la descoperirea ei. Cu cât nu simți durere, cu atât este mai perfidă boala și te ia prin surprindere.

Vremurile pe care le trăim noi sunt deocamdată fără mari dureri sau părelnic fără dureri, care, dacă ar exista, ne-ar pune în gardă și ne-ar mobiliza să facem ceva pentru a ne însănătoși. **Lumea de azi trăiește cu o morfină duhovnicească și nu mai percepe gravitatea păcatelor în care trăiește**. Astăzi se fac niște păcate care înainte era inacceptabil și a le auzi. Sf. Ap. Pavel spunea despre păcatul sodomiei că este rușine a grăi despre el. Or, astăzi toată

lumea îl acceptă ca fiind o altă față a normalității și consideră că este un mod de viață firesc.

De aceea este atât de greu să fii creștin într-o astfel de lume. Copiii și-au întors fața de la părinți, unii pe alții s-au dezamăgit la culme. A fi creștin este astăzi, mai mult ca oricând, catalogat drept nebunie. Dacă îți permiți să ții post ori să te îmbraci decent, vei fi numit nebun, mai ales dacă ești tânăr. Cum îți permiți să sfidezi valul? Lumea nu numai că ne cataloghează cu ușurință, dar ne și scoate din ea, așa cum Mântuitorul a fost scos din ținutul gherghesenilor. Deocamdată, lumea de azi ne roagă respectuos să ieșim din cadrele ei, dar rugămintea ei devine din ce în ce mai dură și mai malițioasă.

Ce e de făcut? Cum putem fi creștini și totuși să trăim în această lume? Cadrele vieții creștine, care până acum erau atât de clare, de evidente, s-au desfigurat total. Tot ceea ce este curat a început să primească o turnură de nebunie. Or, noi tocmai pe acestea trebuie să le redescoperim. **Trebuie să redescoperim floarea rușinii, floarea fecioriei.**

După Revoluție, G. Liiceanu a scris o carte celebră „Apel către lichele”, în care îi ruga pe foștii comuniști și securiști să se dea puțin la o parte, să aștepte o vreme după toată nebunia pe care o produsese, să le fie rușine să revină imediat în viața politică. Lucrurile nu s-au întâmplat deloc așa. Și azi e la fel. Așadar e greu să duci o viață de creștin azi. Lichelele consideră că nu mai merită să duci o viață de creștin azi. Pe vremea Sfântului Constantin cel Mare era la modă să fii creștin, pentru că tonul acelei vieți era dat de cei mai buni oa-

meni - creștinii. Să ne gândim când încep să apară marile mănăstiri cu viață pustnicească deosebită. Tocmai când creștinismul primește libertate. De ce ? Pentru că se simțea nevoia păstrării creștinismului pur, adevărat, care era periclitat de lichelele apărute odată cu libertatea și care au transformat Biserica. Ei au fost cei care, în Biserica fiind, i-au condamnat la exil pe Sf. Ioan Gură de Aur și pe Sf. Maxim. Și aceasta se întâmpla cu acceptul împăraților și patriarhilor... Acele lichele au transformat Biserica în propria lor afacere.

Azi am ieșit din vremurile grele, din perioada comunistă, prin care Dumnezeu a vrut să curețe lumea. A rămas o turmă mică, ce ține dreapta credință și o și împlinește. Căci Dumnezeu nu stă în democrație, și nici în miliarde. Comunismul a fost primul filtru de curățare: atunci nu dădea bine să fii creștin și totuși comuniștii au împănat Biserica, pentru a o distruge, cu tot felul de lichele.

Acum trăim o a doua fază de curățire a Bisericii, în care nu dă bine să trăiești creștinește. Este o autocurățire a Duhului. Așadar, dacă Biserica este Biserica, în ea nu pot să rămână lichelele. Vor căuta alte afaceri. De aceea este mare nevoie să vorbim despre cadrele vieții creștine: vestimentație, nunți, concedii, etc.

(va urma)

Arta și Biserica

C.S. Lewis spunea că dacă omul a fost făcut după chipul lui Dumnezeu, iar Dumnezeu este făcătorul tuturor celor văzute și nevăzute, **omul este și el chemat să fie un creator**. Lewis îl numește un sub-creator.

Crezul vorbește despre Dumnezeu ca Făcătorul tuturor, iar cuvântul „făcător” în greacă înseamnă și a face poezie. Așadar, a fi creator este strâns legat de a realiza artistic ceea ce faci. Și aici nu este vorba doar de creația propriu-zis artistică: pictură, poezie, muzică, arhitectură, arta lemnului, a cuvântului, ci de orice forme de creație.

Omul este dăruit cu harul de a sculpta cuvinte, de a scoate din ele „murmurul mării”. Cum se poate aceasta? Să ne amintim de Adam, a cărui primă lucrare a fost să dea nume tuturor animalelor. Aceasta înseamnă că **prima vocație a lui Adam a fost aceea de poet**, adică a vedea dincolo de formă, esența cu care Dumnezeu a înzestrat fiecare făptură și a crea numele potrivit fiecărei făpturi. Adam a fost chemat să articuleze prin propriile cuvinte, create chiar de el, ceea ce Dumnezeu făcuse, devenind astfel un sub-creator al fapturilor. Numele găsite fiecărui animal erau menite să înmulțească slava lui Dumnezeu prin cuvânt.

Iar când o vede prima dată pe Eva, cea menită să fie ajutor pe potriva sa, Adam devine cu totul poetic. Aceasta o înțelegem din însuși textul Scripturii. Căci cum altfel am putea numi decât poezie, felul în care Adam o numește pe Eva? Ei nu-i ajunge un nume, ci este nevoie de o cântare care să exprime esența Evei și sufletul plin de iubire al lui Adam: „*Îată aceasta-i os din oasele mele și carne din carnea mea*”.

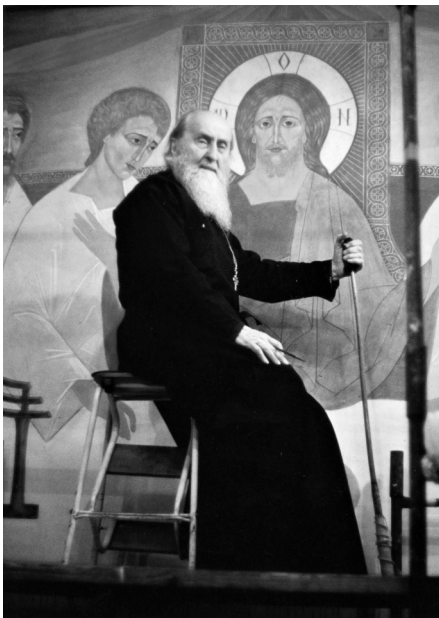
Așadar, pus în fața acestei noi și minunate creații a lui Dumnezeu, care este prima femeie, Adam nu poate să facă altceva decât să cânte prin cuvânt. Și după chipul său au fost și sunt toți îndrăgostiții acestei lumi, care, în momentul în care se

îndrăgostesc, trec prin experiența lui Adam: vor să scrie, vor să creeze, vor să cânte.

Așadar, iubirea te face creator, dar iubirea este parte a firii noastre cu care ne-a înzestrat Dumnezeu. Deci **omul este prin natura sa un artist dacă își împlinește menirea de a iubi în Dumnezeu**. El trebuie să-și exprime artistic iubirea, adică lucrarea sa.

Menirea de artist a omului

Biserica Ortodoxă a înțeles că omul, prin natura sa, este un artist, și a dat posibilitatea tuturor credincioșilor să-și exprime artistic slava adusă lui Dumnezeu. O vedem în cuvânt, în cântări, în icoane, în ar-

hitectură, în fiecare obiect de cult, în tot ce înseamnă alcătuirea unei biserici și a unei slujbe ortodoxe. Biserica a adunat pe cei mai talentați artiști ai timpului să lucreze creator pentru înfrumusețarea sa. Așadar, este de la sine înțeles că pentru slava lui Dumnezeu trebuie să lucreze cei mai buni meșteri. Astfel că **bisericele ortodoxe autentice sunt un preaplin de frumusețe** și nu este de mirare că

cei care intră în ele, indiferent de religie, simt că acolo este raiul.

Este ceea ce au trăit Adam și Eva în **grădina Raiului**, care era îngrădită, adică era **un loc bine determinat în care se cultiva intens frumusețea**. Aceasta era lucrarea primilor oameni. Și tocmai pentru că am fost creați cu acest scop, în natura noastră avem o sete și o foamă fundamentală de frumos, care

trebuie împlinită. Aristotel spunea că omul e prin natură flămând de cunoaștere. Dar cu siguranță că, tot prin natură, omul este la fel de însetat și de frumos.

Pe de altă parte, dacă ne uităm la blocurile și clădirile ridicate de-a valma în

regimul comunist, urâtenia lor ne rănește sufletul. Diavolul este monoton, steril și repetitiv. Dacă treci de aceste monstruoziități și ajungi în vreo mănăstire istorică, frumusețea ei îți odihnește și îți hrănește sufletul, pentru că ea este chipul grădinii Raiului.

C.S. Lewis plusează această sete a omului. El spune că **omul** nu doar dorește să vadă din afară frumosul, ci **are nevoie** să fie parte din el, **să fie cuprins de frumos**, să se afle în comuniune cu Frumusețea și astfel **să devină el însuși frumos**. Sufletul dorește să fie frumos și aceasta este o sete adâncă a omului. Iar această sete se poate împlini doar în Biserica. Prin cădere, omul a pierdut frumusețea dintâi, chipul lui Dumnezeu. Biserica îl aduce la frumusețea menită lui de Ziditor.

Într-o lume de-formată și urâtă, menirea Bisericii este să re-formeze (iar în latină frumusețe se spune „forma”) sufletul, să readucă frumosul în om și în lume.

Pr. Andrew Cuneo,

*doctor în teologie și
litere la Oxford,
parohul unei comunități ortodoxe
din America*